

blindgade på grund af det principielle modsætningsforhold mellem Sovjetunionen, der ved en international aftale ønskede atomvåben forbudt og de eksisterende våben tilintetgjort, før kontrolorganet blev oprettet, og kommissionens flertal, herunder Amerikas Forenede Stater og Storbritannien, der fandt, at en sådan aftale ikke ville indebære nogen beskyttelse i tilfælde af overtrædelse, hvis den ikke samtidig etablerede et garantisystem. Beretningen blev sat på sikkerhedsrådets dagsorden den 11. juni 1948. De Forenede Stater fremsatte ved denne lejlighed forslag til en resolution gående ud på, at rådet skulle bifalde de almindelige resultater og henstillinger, der var indeholdt i den første beretning, og de særlige forslag, som fandtes i den anden beretning, som udgørende det nødvendige grundlag for iværksættelsen af et internationalt kontrolsystem.

Det amerikanske forslag opnåede ved en afstemning den 22. juni 1948 9 stemmer mod 2 (Sovjetunionen og Ukraine), og kunne således ikke gyldigt vedtages på grund af vetobestemmelsen. Sikkerhedsrådet vedtog herefter med 9 stemmer mod 0 et af den canadiske repræsentant fremsat resolutionsforslag om, at kommissionens beretninger skulle forelægges plenarforsamlingen som en sag af særlig betydning. Sovjetunionen og Ukraine afholdt sig fra at stemme.

Spørgsmålet behandlede i 1. udvalg. Da der forelå en lang række resolutionsforslag og ændringer til disse, blev der nedsat et underudvalg på 11 medlemmer, for at dette kunne undersøge muligheden for en koordinering af disse forslag. Dets arbejde resulterede i, at der kom til at foreligge tre resolutionsforslag for udvalget, fremsat henholdsvis af Canada, Sovjetunionen og Indien. Af disse gik Sovjetunionens forslag ud på at opfordre atomenergikommissionen til at fortsætte sit arbejde og at udarbejde forslag til to

konventioner: een om forbud mod anvendelse af atomvåbnet og een om oprettelse af en effektiv international kontrol, således at de to konventioner skulle undertegnes og træde i kraft samtidig.

Forslaget blev forkastet i udvalget med 39 stemmer mod 6, 7 stater stemte ikke. Danmark stemte ligesom de andre nordiske lande imod forslaget. Når forslaget ikke fandt tilslutning, skyldtes det, at Sovjetunionen hidtil havde nægtet at give et internationalt kontrolorgan virkelig myndighed til at kontrollere atomenergiens anvendelse, d. v. s. både kontrol med produktionen af de råstoffer (Uranium m. m.), som er nødvendige til fremstilling af atomenergien, og kontrol med råstoffernes anvendelse. Endvidere kunne man ikke tiltræde forslaget, fordi Sovjetunionen krævede kontrollen lagt ind under sikkerhedsrådet, d. v. s. under stormagternes vetoret, samt fordi det var meningen, at eksisterende atombomber skulle tilintetgøres straks efter konventionens ikrafttræden, uden at man havde sikkerhed for, at de i den anden konvention omhandlede kontrolorganer var blevet etableret og havde haft lejlighed til at foretage de fornødne kontrolundersøgelser i de forskellige lande.

Det indiske forslag blev ligeledes forkastet.

Det canadiske forslag undergik visse ændringer i udvalget, men vedtoges der efter af dette med 41 stemmer mod 6; 10 stemte ikke. Danmark stemte for forslaget. Resolutionsforslaget, der den 4. november 1948 blev godkendt af plenarforsamlingen med 40 stemmer mod 6, medens 4 ikke stemte (se bilag 6), godkender det grundlag, som atomenergikommissionen havde opstillet som nødvendigt for at skabe en effektiv kontrol med atomenergien for derved at sikre, at den ikke bruges til rustninger, men kun til fredelige formål. Resolutionen udtrykker sin bekymring over, at arbejdet i atom-